

Obsah

Predhovor	7
Poľana – slovenská mať	8
PRÍRODA	16
Stvorená živlami	16
Pupok Slovenska	22
Ani voda neobišla skrátka	24
Potoky a rieky	24
Vodopády	27
Bystrô	27
Spády	28
Výhľad cárovnej hory – polianske výhľady a scenérie	29
Doliny Poľany	32
Hrochotská dolina	32
Kamenistá dolina	39
Pozoruhodné rastlinstvo, unikátne lesy a pralesy	42
Bohatstvo lesov a jedinečné pralesy na Poľane	43
Treťohorné tisy	46
Gaštan spod Poľany	47
Keď buriny potešia	48
Rastlinstvo mokradí	48
Živočíšstvo	50
Medveď – šelma obávaná i uctievaná	52
Operený symbol lazov – strakoš kolesár	58
ĽUDIA	59
Stopami predkov	59
Hradisko Kalamárka	59
Strážcovia Zvolenského lesa	61
Vznik obcí a miest	65
Padli Turci na Poniky...	68
Legends a povesti	71
Daj bohu dušu! (Polianski zbojníci)	72
Folklór a tradície	76
Detvianska fujara	77
Podpolianske muziky a muzikanti	78
Úspešný štvorlístok	81
Hrochotské rómske (cigánske) kapely	81
Folklórne súbory – šíritelia tradícií	82
Jeden spevák a dve vysokoškolské Poľany	84
Prehliadky tradícií, šikovnosti i krásy	85
Folklórne slávnosti pod Poľanou v Detve	86
Tradičná chuť Podpoľania	87
Šikovné ruky podpolianskych remeselníkov	90
Detvianske vyrezávané kríže	90
Drevo a jeho spracovanie	92
Osadníci na Čiernych Handľoch	93

Uhliari a ich dymiace míle	95
Spútanie vody (fflúdre a tajchy)	96
Tajch Hrončok	100
Vodárenská nádrž Hriňová	101
Nech to para tlačí – podpolianske úzkokoľajky	104
Čiernohronská lesná železnica	105
Od zámku až do hôr	110
Hriňovská úzkokoľajka	114
Lesnícky skanzen Vydrovská dolina	116
Medené a železné bane i nenásytné huty	120
Žabica – potaš – sklo (sklárne pod Poľanou)	124
Unikátne lazy	126
Tvrдый život na lesných samotách	131
Kyslinky – osada v srdci Poľany	132
Valasi a ich putovanie po vrchoch, salašníctvo	133
Polia a políčka	136
Turistika	137
Chata pod Hrbom	137
Chata na Poľane	140
Horskí záchranári	143
Ako dnes na Poľanu	145
Náučné chodníky	147
Kalamárka – mekka horo(skalo)lezcov	148
Národná prírodná pamiatka Vodopád Bystrého potoka	153
Poľanou na bicykli	153
Ponad Poľanu	155
Balet na oblohe (Očovskí bačovia)	156
Na Poľane sa rodila slovenská ekológia	157
Ochrana prírody Poľany	160
Perla Poľany – národná prírodná rezervácia Zadná Poľana	163
Chránená krajinná oblasť Poľana	167
Poľana ako biosférická rezervácia	169
(rezerva biosféry) UNESCO	169
– príklad vydarenej spolupráce	169
Natura 2000 a Poľana	172
Poľovníctvo na Poľane	175
Trofej neznámeho strelca	177
Pytliaci na Poľane	178
Chránená poľovná oblasť Poľana	179
Ospievali Poľanu	182
Pevce medoústy	186
Poľanu si nosia v srdciach	188
Moja Poľana	188
Poľana a jej ľudia	190
Mój prvý kontakt s Poľanou	192
Epilóg	194
Podakovanie	195
Literatúra (výber)	196